

መቐለ ከመይ ኣላ ? ብፀጥታ መዳይ -

ብተኣምራት የማነ -መቐለ besrattam@gmail.com

ከተማና ከተማ መቐለ ኣብዚ ሕዚ እዋን እቲ ምዕባለኣ ዙርያመለሽ ምስ ውሑዳት ፀገማት ዕቡቕ ኣላ ::ኣብ ከተማ መቐለ በዝሒ ህዝቢ ክሳብ ሽዱሽተ ሚእቲ ሽሕ ኣሎ ተባሂሉ ይገምት ::እቲ ቕድም ኢሉ ኣብ ኣዳማን ኣዲስ ኣበባን ዝሪኦ ዝነበርኩ ዝተፀቓቐጠ በዝሒ ህዝቢ ኣብ ከተማና ብሓያሉ ይረከስ ::

እሞ ምስቲ በዝሒ ህዝባ እቲ ምምሕዳርውን ዝተፈላለዩ ፀገማት ኣለዉ ::ብመዳይ ፀጥታ ነባራይ ከተማ መቐለ ኣብ ውሑናት ከባቢታት ብቐትሪ ብከተርቲ ዝዘረፈሉ ከብታት ዝረኣየሉ ኣጋጣሚ ብዙሕ እዩ ::ሰዓት ሓሊኻ ብዝተወደበ መልክዑ ዝኮየድ ስርቂን ምግፋዕን ብዙሕ መሰኻኽር ምቕራብ ይክኣል ::ሰላም ለይቲ ኢልካ ገዛኻ ዓሊኻ ኣብ ድቃስ ከውታ ለይቲ ካራን ካልኦት በላሕቲ ነገራት ዝሓዙ ሰረቕቲ ልዕሊ ሰለስተ ኮይኖም ኣብቲ ሓደ ክፍልኻ ወይ ከዓ ኣብ ሳሎን ኣቐሑት ላላዓሉ ትረኽቦም :: ሽዑ ዘላትካ ዕድል ወይ ኡይይታ እዩ ተዘይኮነ ምስኣም ምቕላስ ኣካላትካን ሂወትካን ምግባር እዩ ::

ኣብ ከተማ መቐለ ለይቲ ናይ ፀጥታ ሓይሊ ምስ ሚሊሻ ፀጥታ ንምኽባር ዝዘሩ እንተለሃውውን ንሶም ዘይሸፍንዎ ቦታታት ብዙሓት እዮም :: ፀልማት ጉልባብ ጌርካ ዝግበር ምኽታር ኣብ ሰብን ንዋትን ጥፍኣታት ይበዝሑ ኣለዉ :: ኣነ ከምዘገረኹዎ ናባ ናኣየር ሰዓት ዝበሃል ኣሎ ::ናባ ናይ ኣየር ሰዓት ብልሙድ ኣብ ሚድያታት ብሰናይ ተግባር ወይ ንህዝቢ ኣገዳሲ ዛዕባ ንምሕልላፍ ዝወሃቡካ ዘይክፈለሉ ሰዓት ኣየር እዩ ::እዚ ናብ ከተማ መቐለ ክንመፅኦ ከለና ናባ ሰዓት ኣየር ማለት ሓይሊ ፀጥታ ዘይሕልውሉ ሰዓት ኣሎ ንሱውን ኣብታ ሽፍቲ ዝቀያየሩላ ሰዓት ማለት እዩ ::ካብ ፍርቂ ለይቲ ዝሓለፈ 7:30 ክሳብ 9:30 ዘሎ ሰዓት ናባ ሰዓት ኣየር ንሰረቕቲ እዩ ::

ቀትሪ መንዚዕኻ ወቐዕኻ ጉያ : ከምታ ናይ ለይቲ ፀልማት ጌርካ ትፍፀም ገበን ብግብሪ ሓንቲ እዩ ::ኣብ ታክሲ ኮፍ ኢልካ ሞባይል እናውጋዕኻ ታክሲ ከትብገስ ከላ ምምንጣል ልሙድ ተግባር እዩ :: እዚ ሰብ ታክሲ ምስ ደንቢ መኽበርቲ ክሰርሕዎ እናተገበኡም ግና ኣይትግብርዎን ንምንታይ ሲ እቶም ሰረቕቲ ሓደ ስለዘፈራረርሕዎም ካልኣይ ድማ ምስኣም ስለዝማቐሉ እዩ ዝብል ዒምዒምታ ኣሎ -እዚ ተግባር ብፍላይ ኣጋ ፀሓይ ዓራርቦ እዩ ዝፍፀም :: ኣብዚ ሓይሊ ፀጥታ የለን -ኣብታ ዝተዓዘብኩላ እዋን :: ህዝቢ ውሕስንኡ እንታይ እዩ በዝብል ናብቲ ዝምልከቶ ክፍሊ እንተኸድኩ ህፀፅ ኣዋጅ'ያ ይእግደና እዩ ተባሂሉ ::እዛ ጉዳይ ኣብ መብዛሕቲኦም ኣብ ትግራይ ዘለዉ ኣብያተ ዕዮ ልሙድቲ ተግባር እዩ ::ስለዚህ ህፀፅ ኣዋጅ'ሲ ህዝቢ በደል እናበዕሐስ ጥርዓኑ ዘቐርበሉ ዛዕባ ዝእግድ እዩ ተኣዋጅ ዘሎ እዩ :: ቅድም ኢላ ኣብ ሓደ ቤት ዕዮ ከዘራርብ ፈቲነ ህፀፅ ኣዋጅ ኢና ብዝብል ሓበሬታ ኣይንህብን ተባሂሉ እዩ :: በዚ ኣጋጣሚ ህፀፅ ኣዋጅ ትርጉም ኣተገባብራ ሕጊ መብርሂ ንሓለፍቲ ኣብያተ ዕዮ ኣብ ትግራይ ኣድላይ ከምዝኾነ ከዘኻኽር እፎቱ ::

ስርቂ ብዝምልከት ገለ ገለ ቦታ'ሲ እቶም ናይ ፀጥታ ሓይሊ ኣበይ ቦታ እኒመን ከምዝሰርቁ ይፍልጡዎም እዮም ሰሚዑ -መረጋገዒ ኣድላይ እዩ ::ሓደ እዋን ሓደ ላዕለዎይ ሓላፊ ኣብ ከባቢ ዳ ደጃት ኣብርሃ (ኣብርሃ ካስትል ሆቴል) ናብ ዝርከብ ሞርኒንግ ዝተበሃለ እንዳ ሻሂ መኪነኡም ደው ኣቢሎም ምስ ኣተው እቲ ቦታ ኩሉ ብኩሉ ኩርናዕ ዝጥመት እናሃለወ ላፕ ቶፕ ተሰሪቓ :: ሽዑ ኣብታ ቦታ እቶም ሰረቕቲ'ሲኢያ ይፍለጡ እዮም ተባሂሉ ኮይኑ ግና ዛ ኣቐሑ ብኣ ተሪፋ ::

ኣብ ከተማ መቐለ ዝተፈላለዩ ቦታታት ውሽጢ ንውሽጢ መንገዲን ፀግዑ ፀግዑን ህንፀታት ተጀሚሮም ዘይተዛዘሙ ገዛውቲ ንሰረቕቲ ምቕዋት እዮም :: እዞም ገበናኛታት ኣብኡ የምሽዩ ኣብኡ ብዙሓት ዘይሕጋዊ ነገራት ይፍፀሙ መዋፈሪኦምውን እዩ -ንምንታይ ትኹረት ዘይግበረሎም ::እዞም ዘይተዛዘሙ ስራሕቲ ህንፃ ንገበን ፈፅሞቲ ዕላል ይኾኑ ከምዘለዉ ንዝምልከቶ ኣካል ሓበሬታ ተዋሂቡ ከምዝኾነ ገለ ነበርቲ ኣውጊዖሙኒ :: ከም መርኣያ ዝኸውን ኣብ ማእኸል ከተማ መቐለ ብልሙድ 16

ቀበሌ ዝበሃል ዘሎ ንዓማውቲ ፍራስያ ገዛ ኣብነት እንትኸውን ኣብ ካልኣት ጣቢያታትውን ከምኡ በቢከባቢኡ ኣለዉ ።

ሕዚ ሕዚ ኣብ ከተማ መቐለ ብልሙድ ሃንግ ተባሂሉ ዝዕዋዕ ክሳዳ/ዳ ወቐዕኻ ሃለዎት ናይቲ/ታ ሰብ ምስጠፍእ ክልተ እግሩ/ራ ጎቲቶም ኣውዲቑም ዘሎን ዘየለን ንብረት ይወስዱኻ ።ኣብ ከተማ መቐለ ኣይኮነን ብለይቲ ድሁር ቀትሪ ኣብ ዝተፈላለየ ቦታታት እዚ መንጢልካን ወቐዕኻን ኣውዲቑካን ስርቂ ኣሎ ። እዘን ቦታታት ነባራይ እተን ከባቢ ይፈልጦን ዕለታዊ ሂወቱን እዩ ።እዚ ናይ ቀትሪን ለይትን ዝሰርቑሉን ዝዝረፈሉን እተን ቀንዲ ቦታታት ሓይሊ ከተማ ፀጥታ ከተማ መቐለ ነዚ ቦታ ይፍልጥዎ እዮም ኢሎ እየ ዝግምት ። ንምንታይ ደኣ ናይ ህዝቢ ኣውያት ድዩ ዘይተሰምዖም ኮይኑ ?

ብቐትሪ ብሰላም ናብ ገዝኡ ወይ ናብ ዋኒኑ እናኸደ ኣብ ማእኸል ከተማ ይውቃዕ ይዝረፍ -እዚስ ንምንታይ ? ሓይሊ ፀጥታ ዘይፈልጦ ድዩ ኣይመስለንን ??

ኣብ ቐረባ እዋን ኣብ ሓደ ቦታ ሓደ ዲያስፖራ ዝመስል ምስ መሓዙቱ ዓዲ ሰላም ኢሎም ምስ መሓዙቱ ኣብ እንዳ መስተ ይጫወት ነይሮም ። ካልኣት መናእሰይ ድማ ክቢ ጠረጴዛ ሒዞም ቢራታት ይሰትዩ ነይሮም ድሕሪ ፍርቂ ለይቲ ሒሳብ ክበሃሉ ከለዉ ንሱ እቶም መናእሰይ (እቲ ዲያስፖራ) ንስኻ ክፈሎ ስለምንታይ ተተብሃሉ "ንሕናኮ ደቂ መንደር... ኢና ታይ ኣዲኡ ገለ መለ" ብዝብል ዕግርግር ተላዲሉ ድሕሪኡ ብዙሕ ሰብኣዊን ንዋታዊን ጉድኣት ምስ በፅሖ ሓይሊ ፀጥታ ኣርኪቡ ሓደ ተታሒዙ ቶም ዝተረፉ ከይዶም ።ስለዚ ኣብ ውሱናት ቦታታት ሓይሊ ፀጥታን ሚሊሻ ብቐረባ ኣይርከቡን ። ስለዚ ብኣግኡ 'ቲ ዝበፅሖ ፀገም ተዘይተኣለዩ ንቲ ገበን መጋደዲ ቀንዲ ሓደ ምክንያት እዩ ።

ኣብዚ ኣነ ከምዘለኒ ሓበሬታ ዝተፈፀመ ገበን እቲ ገበነኛ ምናልባት ብከቢድ ወንጀል ዝተትሓዘ ተዘይኮይኑ ብፍላይ ብስርቂ ዝተትሓዘ ገበነኛ ኣብ ቀረባ እዋን ኣይተሓዘን -ኮይትሓስቡዎ ። ኣብቲ ከተማ ካብ ሰረቓቲ ተቐቢሉ ንመለዋወጢ ይኹን ንሸይጣት ኣትሪፉ ዝሸጥ ተቐባሊ ነጋዳይ ኣሎ ነዚኦም ሓይሊ ፀጥታ ብኸመይ እዩ ዝከታተሎም -ንምንታይ ትኹረት ዘይግበረሎም ካብ ሌባ ዝተቐበለ ሌባ እዩ ዝብል ሕግና ?

ብኣንፃሩ ድማ ገለ ገለ መንደራት ነበርቲ ከተማ መቐለ ባዕሉ ገንዘብ ኣዋጂኡ ሓላዊ ገይሩ ከባቢኦም ይሕሉው ከምዘለው ኣውጊዖሙኒስ ደስ ኢሉኒ ።ሓይሊ ፀጥታ ተዘይኣርኪቡሉ ባዕልኻ ከፊልካ ክትሕሎስ ግድን እዩ -ትሰምዑዶለኹም 'ዳ ፀጥታ ?

ካሊእ ድማ ብሓይሊ መብራህቲ ከተማ መቐለ ሕዚ ሕዚ ዝስራሕ ኣብነታዊ ስራሕ ኣሎ ። በዚ ትኣል ዝተወሰነ ጎደናታት ናይ መንገዲ መብራህቲ እናተተኸለ ዕቡቓት ስራሕቲ ይስራሕ ኣሎ ። ንማሕበረሰብ ከተማ መቐለ ብሰላም ኣንጊሁ ወጂኡ እንተስ ናብ ቤተ እምነት መዕረፎ ኣውቶቡስ ብሰላም ክኸድ ዘክእል ስራሕጢ እዩ ። እዚ ክተባባዕ ዝግበኦ ተግባር እዩ ።ግና ታይሞ እዞም ሰረቓቲ እናሃለው ቁርብ ምስ ፀናሕና በኣእማን ይሰብርውን- እዞም ሰባት ኣዋዲ ዘይብሎም !!

ኣብ መቐለ ዝተወደቡ መናእሰይ ኣለዉ ፍራስ ሓወልቲ.. ጮማዩ..ዝብሉ ኣሸማት ዝሓዙ ጉጅለ መናእሰይ 'ዳ ፖሊስ ይፈልጦም እዩ ። ማሕበር መናእሰይ ክልልና ኮነ ቤት ዕሕፈት ከተማ መቐለ እዚ ውዳብ ንካሊእ ንልምዓት ንህንፀት ሃገር ዝውዕለሉ ኣገባብ ዘይምህዝ ስለ ምንታይ ?

ብተወሳኝ ሓይሊ ፀጥታ ቀትሪ ምስ ሊስተሮ ምሽት ምስ ጃሎ፤ ሳንዱኝ ብምሻጥ ዝመሓደሩ ብለይቲ ብልመና ዝመሓደሩን ጎደና ሓደር ኮለይ ካሊእ ስራሕ ዝሰርሑ ኣካላትን ሰገናትን ተዋዲዱ ዝምልከቶ ኣካል እቲ ናይ ፀጥታ ጉዳይ ዕልባት ዘይገብረሉ ።ከውስኹሉ ዝደሊ መቐለ 16 ጥራሕ ኣይኮነትን ነባሪኣ ዝሓለፈ ጊዜ ኣብ ገዛ ተወዲቦም ካራን ካልኦት ነገራት ሒዞም ንሰለስተ ኣነ ዝፈልጦም (ሓበሬታ ዘለኒ) ተወዲቦም ገዝኦም ሰይሮም ዝኣተዉን ተዘሪፎም ኣካላዊ ጉዳኣት ዝበፀሑም ኣለው -ስለዚ እዚ ኣብ ካሊእ ክፍለ ከተማ ዝተፈፀመ ገበን እዩ ።ስለዚ ገበን ኣብ ኩሉ ክፍለ ከተማታት ኣሎ ኣይዕበፀብን ካሊእ ጉዳይ ስለዚ ኣብ 16 ጥራሕ ኣይኮነን ብኩሉ ኩርናዕ ፀገማት ኣለዉ ።

ሓደ ዝገርም ብማሓበረሰብና ዝዝረብ ዘረባ ኣሎ ሓደ ሰብ ገበን ተፈላሚ ኣብ ህዝብና ኣብ ክንዲ ናብ ሕገ ዝኸድ ካሊእ ገበን መሸፈኒ ዘረባ ይውጋዕ ።ታይ ይበሃል መሲሉኩም " ወረ እንኳዕ ዘይቀተሉኻ ..." ደኣ ይበሃለለይ -ስርቂ ገበን ምጂኑ ተሪፉ ማለት ድዩ እንድዒ ። ካሊእ ማሕሰኻ ገበን ምክልኻል !!

ኣስዲቦ ካሊእ ንማሕበረሰብና ዘሕልፎ መልእኽቲ እቲ ለይቲ ይኹን ቀትሪ ዝፍፀም ገበናት" በይዛ ርእስኻ ይኹን .."ብዝብል ሰኽፈት ሓቢእና ምቕማጥ እዞም ገበነኛታት እናገበሉ ክኸዱ ዝገብሮም ዘሎ ኣካይዳ እዩ እሞስ ገበን ተተፈላሚ 'እንኳዕ ብኩ ኣሕልፎ ' ዝበሃል ነገር ከህሉ የብሉን ። ንዝምልከቶ ኣካል ክጥቁም ሓበሬታ ክህብ ኣለዎ ።

ገሊኦም ሰረቕቲ ዝተወደቡ ንፀጥታ ሓይሊ ዘፈራርሑ እዮም ይበሃሉ ።ናይ ክፍለ ከተማታት ፀብባብ ክቐርብ ከሎ እንተስ እቲ ኣካል ዘይረኽቦ ድዩ ወይስ ዕቡቕ ኣለና ንምባል ብግልፂ ኣይዝረብን ።እሞ እዚስ ዝምልከቶ ኣካል ባዕሉ ዘፃርየሉ ህዝቢ ኣኪቡ ከዛቲ ብዙ ድማ ግብረ መልሲ ከረክብ ከምዘለዎ ሃዩ ክብል እደሊ ።

ስለዚ ሓይሊ ፀጥታ በቢ ኣፍደገና ደው ኢሉ ይሓልወና ዘይኮነ ገበን እንተኣጋጢሙ ብቕልጡፍ ህፁፅ ሓገዝ ዝርከቡሉ ናይ ፀጥታ ሓይሊ ስልኪ ወይ ከፃ ካሊእ መማረቢ ከእልሽልና ኣለዎ ክብል ይደሊ የቐንዮልና ሰላም ቅንያት ።